

STORTINGET

Representantforslag 51 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Carl-Erik Grimstad og Abid Q. Raja

Dokument 8:51 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ola Elvestuen, Carl-Erik Grimstad og Abid Q. Raja om en helhetlig forvaltningsplan for Oslofjorden

Til Stortinget

Bakgrunn

Oslofjorden er både matfat, rekreasjonsområde, trafikkåre og kulturminne. Derfor trengs det en helhetlig forvaltningsplan for å få til en god, bærekraftig bruk av fjorden.

Oslofjordens betydning

To millioner mennesker bruker Oslofjorden eller bor i nærheten av den. Det gjør områdene rundt Oslofjorden til landets tettest befolkede. Oslofjorden er således et svært viktig rekreasjonsområde for en stor andel av Norge, befolkning, hvor fiske, vannaktiviteter, båtliv, hytteliv og turisme står sentralt.

Oslofjorden er en av de mest trafikkerte fjordene i Norge, med en rekke fergeruter og mye annen maritim nyttrafikk. Summen av all menneskelig aktivitet fører til at miljøet i fjorden slites. Oslofjorden må sikres som en viktig ressurs for friluftsliv og rekreasjon for en stor del av landets befolkning, samtidig som en må ivareta dens unike økologi. Forslagsstillerne mener derfor at det er nødvendig å lage en helhetlig forvaltningsplan for Oslofjorden.

Kulturminner

Flere områder i Oslofjorden bærer preg av at kysten og havet alltid har vært viktig for menneskene. Mange

delar av Oslofjorden har hatt bosetting helt siden istida. Kultursporene er mer tallrike enn mange andre steder i landet. Forslagsstillerne er derfor opptatt av at viktige kulturminner må ivaretas, vedlikeholdes og gjøres tilgjengelig for publikum.

Økosystem

Økosystemet i Oslofjorden er variert og spesielt. Forslagsstillerne er opptatt av at det utarbeides en forvaltningsplan som legger grunnlaget for en god bærekraftig bruk, bevaring og gjenoppbygging av det rike biologiske mangfoldet i området.

Oslofjorden har lokale bestander av en rekke fiskearter. Havforskningsinstituttets overvåkning av Oslofjorden har i flere år vist at forekomstene av kysttorsk ligger på et historisk bunnivå. Betydningen av å ha et attraktivt sportsfiske og et bærekraftig yrkesfiske etter kysttorsk og andre arter i Norges mest folkerike landsdel må ikke undervurderes. Oslofjorden har også flere lakseelver, med Drammenselva og Numedalslågen som de to største. Numedalslågen er blant Norges beste lakseelver, og Drammenselva har et potensial for vekst i laksebestanden. I en forvaltningsplan må målet blant annet være å få etablert bærekraftige bestander av flere fiskeslag, slik at man opprettholder både et profesjonelt fiskeri og et fritidsfiske.

Oslofjorden har også et rikt dyre- og fugleliv, samtidig som det er et viktig område for friluftsliv. Sjøfuglenes hekkeplasser, oppvekstområder og næringsområder blir berørt av menneskelige aktiviteter, spesielt i sommerhalvåret. Mange viktige hekkeområder for sjøfugl er vernet som naturreservater hvor det er ferdselsforbud på land og i en sone på sjøen utenfor i hekkeperioden. Fjorden er også et viktig leveområde for sel.

Nasjonalparker

I dag har Oslofjorden tre nasjonalparker: Ytre Hvaler (2009), Færder (2013) og Jomfruland nasjonalpark (2016). Størstedelen av nasjonalparkene består av sjøareal. Nasjonalparkene har friluftsliv som del av verneformålet, noe som skaper utfordringer i samarbeidet mellom instanser som har ansvar for vern versus friluftsliv. Det er viktig at verneverdiene i nasjonalparkene vises frem, slik at de bidrar til å skape engasjement for naturen.

Marin forurensning

Havet og kysten tilføres store mengder menneskeskapt avfall som både er et estetisk problem, og som kan skade dyr og mennesker. Plast utgjør den største andelen av alt marint avfall og kan bli værende i miljøet i hundrevis av år. Ifølge Miljødirektoratet er plastavfall fra fiskerier og forbrukere de viktigste kildene til marin forurensning i Norge. Marin forurensning som spres i havet, har negativ påvirkning på marine økosystem, naturmangfold og bærekraftig utvikling.

Både kommunale kloakkutslipp og utslipp fra landbruket har negative konsekvenser. Det bør stilles krav til at kommunene foretar biologisk og kjemisk rensing av all kloakk. Avrenning fra landbruket må vurderes nærmere, særlig fra de største vassdragene. Forslagsstillerne mener en forvaltningsplan for Oslofjorden bør inneholde en plan for å redusere marin forurensning og forurensning.

EUs vanndirektiv

EUs vanndirektiv (200/60/EF) forpliktet landene som er medlem av EU og EØS, til å rehabilitere en ves-

sentlig del av sine skadde marine økosystemer. Hovedformålet med vanndirektivet er å sikre beskyttelse og bærekraftig bruk av vannmiljøet, og om nødvendig iverksette forebyggende eller forbedrende miljøtiltak for å sikre miljøtilstanden i kystvann, ferskvann og grunnvann. Forslagsstillerne mener at regjeringens arbeid med en forvaltningsplan for Oslofjorden må baseres på EUs vanndirektiv, slik at man sikres en bedre forvaltning av vannkvaliteten i Oslofjorden.

En forvaltningsplan for Oslofjorden må baseres på kunnskap

Forslagsstillerne er opptatt av at en forvaltningsplan skal baseres på den beste tilgjengelige kunnskapen, og mener at det bør etableres et prosjekt med deltakelse fra de sentrale kunnskapsinstitusjonene som arbeider i Oslofjorden, med en forvaltningsplan for Oslofjorden som formål. En forvaltningsplan vil gi en samlet oversikt over tilgjengelig kunnskap og dokumentere hva som trengs for at Oslofjorden kan forvaltes i et helhetlig perspektiv.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til en forvaltningsplan for Oslofjorden som inkluderer forslag til nye verneområder.

26. oktober 2017

Ola Elvestuen

Carl-Erik Grimstad

Abid Q. Raja